

СЕКЦІЯ 5

НАУКОВІ РОЗВІДКИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Анастасія Білик

РУБЕН ТОЛМАЧОВ:

ТРИ ПОСТАСІ ХОРОВОГО МИТЦЯ

Життєвий і творчий шлях Рубена Владиславовича Толмачова, українського хорового диригента, вокаліста, композитора, педагога, заслуженого артиста України, є унікальним феноменом сучасної музичної культури. Його багатогранна діяльність охоплює широку палітру професійних сфер — від високохудожнього диригування і композиторської активності до інноваційної педагогіки та активної участі у міжнародних проєктах. Його визнання, численні нагороди та невинний внесок у розвиток хорової школи України формують особливий науковий інтерес до дослідження особистості митця і його ролі у формуванні хорового мистецтва нового століття.

Професійна діяльність Толмачова невід’ємно пов’язана з розвитком сучасної української хорової школи, відзначеної новаторськими пошуками у сфері інтерпретації хорової музики, тематичної різноманітності програм та глибокого осмислення жанрової палітри співу. Його ім’я асоціюється з провідними хоровими колективами країни, у роботі з якими проявилася чітка структурована модель керівництва, заснована на гармонійному поєднанні традицій і новітніх підходів до звукоутворення, інтонування й ансамблевої єдності. Зокрема, його авторська модель керівництва хором відзначається прагненням досягати високої драматургічної напруги твору через вокальну досконалість, ретельну стилістичну роботу, а також індивідуалізований підхід до кожного співака хору, що підтверджується численними відгуками учнів та колег.

Творчість Толмачова як композитора та аранжувальника є органічним продовженням його диригентсько-виконавської діяльності. У його творчому

доробку — численні хорові та вокально-інструментальні твори, які вирізняються як стильовою багатоманітністю, так і тематичною глибиною. Характерною рисою композиторської манери Толмачова є прагнення до синтезу національної музичної традиції із сучасними формами музичного мислення, застосування елементів джазу, фольклорної тематики та поліфонічного стилю, що віддзеркалюється у його роботі з вокальним ансамблем “Man Sound”.

Педагогічна діяльність майстра охоплює широкий спектр навчальних програм, що спрямовані на підготовку хормейстерів, диригентів, вокалістів та виконавців різного профілю. Толмачов був автором і співрозробником ряду навчальних курсів з хорового аранжування, інтерпретації та методики педагогічної роботи з хоровими колективами, а також активно долучався до реалізації міжвузівських і міжнародних освітніх проєктів, що відповідали сучасним вимогам вищої музичної освіти. Його підхід до викладання характеризується прагненням до розвитку у студентів не лише вокально-технічних навичок, а й ширшого музичного світогляду, що виявляється у вмінні аналізувати й осмислювати художній контекст виконуваних творів, а також у вихованні колективного мислення та творчої ініціативи.

Значний внесок у розвиток юнацького і дитячого хорового мистецтва Толмачов зробив через співпрацю з такими колективами, як капела хлопчиків та юнаків «Дзвіночок», що відома своїми виступами на провідних міжнародних майданчиках та широкою програмною палітрою. Відзначено співпрацю Толмачова як хормейстера і наставника з багатьма колективами дошкільного й шкільного рівня, які завдяки його методичному супроводу отримали численні перемоги на національних і міжнародних конкурсах, а також стали платформою для особистісного і музичного зростання тисяч дітей і підлітків в Україні.

Дослідницький інтерес становить і медіа-присутність митця та низка його публічних інтерв'ю, де він торкається не лише актуальних проблем хорового виконавства, а й питань культурної політики, взаємодії з аудиторією,

перспектив розвитку національного музичного мистецтва. У цих виступах Толмачов демонструє глибину філософського осмислення ролі музики у сучасному суспільстві, необхідність оновлення підходів до популяризації академічного мистецтва, а також захисту культурних цінностей в епоху глобалізації. Медіа-аналітики відзначають високу експертність висловлювань митця та його вміння конструктивно долучатись до стратегічних дискусій щодо майбутнього української музичної освіти та ролі артиста у соціумі, що закріплює його статус не лише хормейстера, а й ключового лідера суспільної думки у музичній сфері.

Аналіз життєвого і творчого шляху Рубена Владиславовича Толмачова дає змогу зробити висновок про універсальний масштаб його особистості та незаперечний вплив на формування сучасного обличчя українського хорового мистецтва. Поєднуючи у своїй діяльності високий професіоналізм, глибину творчого мислення, педагогічний талант і здібність до адаптації у сучасних культурних умовах, Він закладає нові стандарти якості у сфері музичної освіти, виконавства й композиторської роботи. Його діяльність відкриває нові горизонти інтерпретації української музики, водночас зберігаючи вірність національним духовним цінностям та забезпечуючи інтеграцію української хорової традиції до міжнародного музичного контексту.

Сергій Боско

СВІТ ДЖОНА РАТТЕРА: ГАРМОНІЯ ЗВУКУ І СЕНСУ

Ні сучасному етапі розвитку музичного мистецтва набуває значущість досвід композиторів ХХІ ст., які активно звертаються до канонічних текстів, духовних музичних жанрів та збагачують їх новим авторським прочитанням. В цьому контексті принципово важливим є осягнення художнього світу відомого англійського композитора, хорового диригента та музикознавця Дж. Раттера.

Творчість Джона Раттера займає особливе місце в репрезентації хорового мистецтва Великої Британії як в Європі, так і в Америці. За словами